

Politiskā sistēma

Japāna ir parlamentāra, demokrātiska republika ar daudzpartiju sistēmu. Japānas premjerministrs ir valdības galva. Izpildvaru īsteno valdība, likumdevēja vara – valdība un divpalātu parlaments – pārstāvju palāta jeb *diet* un domnieku palāta. Tiesu vara ir neatkarīga no izpildvaras un likumdevēja varas.

Imperators

Japāna ir vienīgā valsts pasaulē, kur valsts galva ir imperators. Valsts konstitūcijā noteikts, ka Japānas imperators ir „valsts un tautas vienotības simbols”. Imperatoram ir tikai ceremoniāli pienākumi un nav reālas varas. Vienīgās viņa pilnvaras ir premjerministra un Augstākās Tiesas galvenā tiesneša apstiprināšana. Galvenie varas īstenoņi valstī ir premjerministrs un pārstāvju palāta. Konstitūcija nosaka, ka suverēnā vara pieder Japānas tautai.

Izpildvara

Izpildvaru īsteno Ministru kabinets, kas par savu darbu atskaitās pārstāvju palātai. Ministru kabinetu veido premjerministrs un valsts ministri. Premjerministram jābūt pārstāvju palātas loceklim. Premjerministrs ir tiesīgs ministrus iecelt un atbrīvot no amata. Lielākai daļai ministru ir jābūt no pārstāvju palātas. Pēc pārstāvju palātas lēmuma premjerministru ieceļ imperators. Premjerministram jābūt pārstāvju palātas loceklim vai civilpersonai. Pēc Liberāli demokrātiskās partijas nākšanas pie varas premjerministra amatā parasti tiek apstiprināts valdošās partijas vadītājs.

Liberāli demokrātiskā partija pie varas ir kopš 1955. gada. Tikai 1993. gadā uz īsu brīdi varas grožus pārņēma opozīcijas partijas, no kurām ietekmīgākā ir Japānas Sociāli liberālā demokrātiskā partija.

Likumdevēja vara

Japānas konstitūcijā ir noteikts, ka valsts augstākais likumdevējs ir divpalātu parlaments, kas sastāv no pārstāvju palātas (apakšpalāta, *Shūgi-in*) ar 480 locekļiem, kurus tauta ievēl reizi četros gados, un domnieku palātas (augšpalāta, *Sangi-in*) ar 242 locekļiem, kurus tauta ievēl reizi sešos gados. Japānā balsstiesības ir visiem, kas sasnieguši 20 gadu vecumu.

Pēc pārstāvju palātas iniciatīvas un ieteikuma imperators lemj par izpildvaras un tiesas varas vadītāju iecelšanu un atbrīvošanu no amata.

Tiesu vara

Japānas tiesu sistēmas pamatā ir paražu tiesības, civillikums un anglosakšu tiesības. Japānā ir daudzpakāpju tiesu sistēma. Augstākā Tiesa ir augstākā tiesu instance. Japānā nav administratīvo tiesu, bet zvērināto tiesas izveidotas pavisam nesen. Tiesu nolēmumi nav pārsūdzami. Tiesnešus apstiprina imperators pēc Ministru kabineta ieteikuma.

Administratīvais iedalījums

Japāna administratīvi iedalās 47 prefektūrās. Prefektūru dalījums tika pieņemts 1871. gadā. Katru prefektūru vada tieši ievēlēts gubernators un vietējais parlaments.